

Radicale vernieuwing zorg

Ondersteund door

Wetenswaardigheden #11 | medio mei t/m juli '20

Geplaatst op 7 augustus 2020

Hierbij presenteren we graag de volgende versie van onze 'wetenswaardigheden'. Periodiek geven we via de wetenswaardigheden op een andere manier inzicht in waar zoal aan gewerkt wordt in de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg en waar dat zoal toe leidt. Een overzicht op hoofdpunten.

Via onze website kun je allerlei achtergrondinformatie vinden bij één of meer van onderstaande onderwerpen. Via de [thema's](#), [deelnemerspagina's](#), trefwoorden bij berichten, of via de zoekfunctie.

Deelnemers

In totaal nemen 24 verpleeghuizen deel. Voor meer informatie over de deelnemende organisaties, zie deze pagina op onze website <https://www.radicalevernieuwing.nl/deelnemers/>

In de afgelopen jaren zijn de kennismakingsgesprekken met nieuwe deelnemers altijd gevoerd door LOC. Vanaf dit jaar doet Marie-Antoinette Bäckes of Marthijn Laterveer (coördinator LOC Waardevolle zorg) dit samen met een bestuurder of coördinator van één van de organisaties.

9 juli jl. hebben Marie-Antoinette en Caroline Beentjes, bestuurder van Woonzorggroep Samen, een hele goede kennismaking gehad met Santé Partners. De deelname van Caroline aan dit gesprek leverde over en weer tal van praktische informatie en hulp op.

Elkaar helpen gebeurt ook door elkaar te bellen of op te zoeken. Enkele voorbeelden: Gerjo Gloudemans, Santé Partners, heeft een afspraak met De Leyhoeve (deelnemer in onze vernieuwingsbeweging) om

ervaringen uit te wisselen over de financieringsvormen ZZP/VPT/MPT voor thuiswonende ouderen. Eva van Zelm (deelnemer Topaz) en Dominique Gerbracht (deelnemer Amstelring) denken mee met de teamcoaches van Zonnehuisgroep Amstelland (ook deelnemer) in de voorbereiding van droomsessies met bewoners en hun naasten. Caroline Beentjes sluit binnenkort een keer aan bij de projectgroep Implementatie Wet zorg en dwang in Zonnehuisgroep Amstelland om mee te denken.

De eerste reflectiegesprekken over de voortgang van de vernieuwing in de eigen organisatie gaan nu plaats vinden. Iedere deelnemende zorgorganisatie organiseert dat zelf. Zorghuizen Noord Nederland wil hierbij het gesprek voeren over de belemmeringen die zij ervaren om met PGB-financiering kleinschalige voorzieningen en persoonsgerichte zorg tot stand te brengen. Zij nodigen voor dit gesprek naast LOC, ook vertegenwoordigers van VWS en het zorgkantoor uit.

Subsidie VWS Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg 2021

De deelnemende organisaties zorgen met elkaar voor de financiering van de ondersteuning van het netwerk door LOC. VWS heeft dit jaar subsidie verstrekt, voor activiteiten in de beweging die landelijke impact hebben. In het overleg van het kernteam op 10 juni jl. met Theo van Uum, directeur langdurige zorg VWS, heeft hij aangegeven dat deze subsidie ook voor 2021 aangevraagd kan worden. Het gaat hierbij om:

1. Opbouw van het netwerk Radicale vernieuwing zorgonderwijs. Stimuleren en ondersteunen door ervaringen en goede voorbeelden op te halen, te verspreiden en partijen met elkaar te verbinden.
2. Publicatie Zicht op vernieuwing, waarin we de ontwikkelingen en effecten in de beweging laten zien.
3. Landelijke inspiratieweek Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg.

Ook is een akkoord gegeven aan LOC om dit jaar € 15.000,- te benutten voor het op gang helpen van een beweging Radicale vernieuwing langdurige ggz.

Activiteiten rondom corona

Er was veel behoefte om in de afgelopen corona-maanden met elkaar ervaringen en inzichten uit te wisselen. Het verbod op bezoek vanwege de risico's van corona-besmetting raakte bewoners en hun naasten diep. Vanaf 11 mei maakten 26 zorgorganisaties, verspreid over Nederland, eerste stappen in het versoepelen van de bezoeksregeling. Vier deelnemers in de beweging namen aan deze pilot deel: Topaz, Sensire, Zonnehuisgroep Amstelland en Woonzorggroep Samen.

Eva van Zelm (Topaz) en Caroline Beentjes (Woonzorggroep Samen) namen het initiatief om in de beweging de ervaringen in deze pilot uit te wisselen en elkaar te helpen. Wat gaat goed? Wat zijn de vraagstukken?

Er volgde een drietal goed bezochte digitale beeldbel-bijeenkomsten voor belangstellende bestuurders, voorzitters van de crisisteam en coördinatoren/projectleiders. Lees hier meer over deze zoektocht naar maatwerk: www.radicalevernieuwing.nl/actueel/bijeenkomsten-bezoeksregeling-zoektocht-naar-maatwerk/

Fedde de Boo, voorzitter centrale cliëntenraad van Woonzorggroep Samen nam het initiatief voor een

digitale bijeenkomst voor de cliëntenraden van de deelnemende zorgorganisaties in de beweging op 19 mei jl. Lees hier het verslag van die bijeenkomst: www.radicalevernieuwing.nl/praktijkvoorbeelden/online-bijeenkomsten-clientenraden-bezoekregeling-verslag-aankondiging/

Nieuw actieteam Reflectie op crisis

Vanuit deze digitale bijeenkomsten ontstond de behoefte om een meer diepgaande reflectie te organiseren. We willen kritisch en verdiepend gaan onderzoeken welke waarden ten grondslag liggen aan de afwegingen en keuzes die gemaakt zijn in de afgelopen corona-maanden. Met alle betrokkenen: cliënten, cliëntenraden, naasten, medewerkers, voorzitters van de crisisteams, bestuurders. Omdat ieder een eigen perspectief heeft en het waardevol is om deze perspectieven met elkaar te delen.

Het doel is inspiratie opdoen, die iedereen persoonlijk kan gebruiken. En we willen ook de vernieuwing verder helpen. Door ieders ervaringen met elkaar te toetsen aan de visie op persoons- en relatiegerichte zorg binnen de beweging. En door de evaluaties van de eigen organisaties met elkaar te delen.

Isabelle van der Wijk (Viattence) en Daphne Mensink (Sensire) hebben het initiatief genomen om hiervoor een nieuw actieteam te starten. Er nemen 10 organisaties uit de beweging deel aan deze reflectie: Surplus, Woonzorggroep Samen, Raffy-Lale-De Leystroom, De Leyhoeve, Noorderbreedte, Santé Partners, Carintreggeland, Viattence, Sensire en Topaz. Op 2 september is een eerste beeldbel-ontmoeting om de verwachtingen uit te wisselen en afspraken te maken over de aanpak.

Eerste lessen voor de toekomst

In het overleg van het kernteam met Theo van Uum op 10 juni jl. vroeg Theo van Uum, naar aanleiding van de verhalen over de afgelopen maanden, om eerste lessen op papier te zetten. Zodat dit benut kon worden voor de brief over dit thema aan de Tweede Kamer. Het kernteam, ondersteund door LOC, heeft geschreven over de lessen rond het welbevinden van bewoners en naasten, zekerheid en vertrouwen voor medewerkers, samenwerking en financieringsvraagstukken. Zie hier de notitie:

www.radicalevernieuwing.nl/actueel/lessen-voor-de-toekomst/

Publicatie Zicht op vernieuwing 4

Besloten is om in de volgende publicatie Zicht op vernieuwing naast de resultaten vanuit onderzoek in de beweging en de actieteams, ook aandacht te besteden aan inzichten vanuit de corona-tijd. Roeland Jan Umans, de schrijver, heeft een start gemaakt door Marthijn Laterveer (LOC-coördinator) en enkele deelnemers te interviewen. Het gaat om bijzondere initiatieven, vraagstukken en dilemma's vanuit de deelnemende organisaties in deze (eerste fase van de) coronacrisis. Het gaat om terugkijken/reflectie: hebben we kunnen behouden waar we aan werkten? En: heeft de crisis iets opgeleverd dat we willen behouden? Er zijn al enkele artikelen op radicalevernieuwing.nl gepubliceerd:

- [Marthijn Laterveer over bezoek in het verpleeghuis](#)
- [‘Functie of status maakte ook niet uit, dat viel weg’](#)
- [Raffy | Lâle | De Leystroom ging het anders doen met de ‘slimme bril’](#)

In de landelijke inspiratieweek Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg (week van 9 t/m 13 november a.s.) wordt een gesprek gefaciliteerd met alle geïnterviewden om de artikelen te bundelen en de inzichten te delen. Dit leidt tot een artikel in Zicht op vernieuwing 4.

Landelijke Inspiratieweek Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg

De voorbereidingsgroep (deelnemers Topaz, Brentano, Sensire, LOC) is samen met Milene du Burck (organisator) druk doende om een inspirerende Landelijke Inspiratieweek tot stand te brengen in de week van 9 t/m 13 november a.s. Met tal van digitale sessies (en enkele live-sessies) over actuele thema's in de beweging. Elke avond is een RVV Late nightshow. De week wordt afgesloten met een live vrijdagmiddagborrel.

[De vooraankondiging](#) is verstuurd naar de deelnemende organisaties en relaties. Medio augustus volgt informatie over het programma.

Inspiratiemoment met bestuurders

Vanaf de start van de beweging werken Surplus en Breda University of Applied Sciences (BUas) samen aan het co-creëren van wetenschappelijk onderbouwde kennis en kunde op het vlak van 'Vernieuwend Leiderschap'. Op 9 september a.s. van 15.00 – 16.00 uur organiseren Anthonie Maranus (bestuurder Surplus) en Diane Nijs (professor BUas) een 'Inspiratiemoment met bestuurders'. Voor wie belangstelling heeft. Zij vertellen graag over hun inzichten en ervaringen: hoe complexiteit kan leiden tot kwaliteit.

Actieteam Vrijheid en veiligheid voor het levensgeluk van cliënten

De [Pilot](#) Wet zorg en dwang (Wzd) vanuit dit actieteam is van start gegaan!

In totaal nemen nu 13 organisaties aan deze pilot deel. De positieve adviezen van de betrokken cliëntenraden zijn bijna allemaal binnen. De organisaties zijn: Zonnehuisgroep Amstelland, Woonzorggroep Samen, Wilgaerden, Raffy-Lale-Leystroom, Viattence, 't Zorghuus, Sensire, De Leyhoeve, Carintreggeland, Brentano, Surplus, Topaz en Santé Partners.

Op 10 juni jl. was een live-bijeenkomst van het actieteam, waarin met elkaar is besproken welke vraagstukken – naast ieders activiteiten voor deze pilot in de eigen organisatie – ook gezamenlijk worden opgepakt in de vorm van 'opdrachten', en wie zich hiervoor gaan inzetten. Gevolgd door een digitale bijeenkomst op 24 juni jl. voor degenen die er op 10 juni niet bij konden zijn. De vraagstukken die gezamenlijk worden opgepakt zijn:

- concrete invulling van 'de frisse blik'
- evalueren en monitoren van de effecten

- inzet van de verpleegkundig specialisten en physician assistants
- wat verstaan wij onder insluiting?
- hoe gaan we om met de Wzd in de thuiszorg?
- welke rapportage is passend?

Bekijk ook [het startdocument van de pilot](#) met meer informatie over de gehele pilot.

16 juni hebben de trekkers van dit actieteam, Saskia van Opijnen (Avoord) en Caroline Beentjes (Woonzorggroep Samen) en LOC een overleg gehad met VWS-programmamanager 'Thuis in het verpleeghuis' Ard van Briemen en VWS-medewerker Aran Stavers. Vanuit VWS zal de voortgang van deze pilot actief gevolgd gaan worden.

Actieteam Radicale vernieuwing zorgonderwijs

In totaal nemen 18 van de 24 organisaties in de beweging aan dit actieteam deel! Er bleek grote behoefte om nader met elkaar kennis te maken en uit te wisselen welke onderwijsinitiatieven er gaande zijn/waar die nu staan. 'Live' voor degenen die dit willen en vervolgens digitaal voor de overige belangstellenden in dit actieteam.

Op 7 juli was de live-bijeenkomst in Utrecht. Anton van Mansum (Surplus) heeft als trekker van dit actieteam de bijeenkomst geleid. Mieke Hollander (vanaf de start nauw betrokken bij dit actieteam en initiatiefnemer Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs®) heeft een overzicht gegeven van de actuele onderwijsvernieuwing in de zorg. De deelnemers hebben een korte pitch gegeven over (hun wens naar) de vernieuwing van het zorgonderwijs in de eigen organisatie. Vanuit VWS is Aloys Kersten bij dit actieteam betrokken.

Vervolgens is het gesprek met elkaar gevoerd hoe we dit netwerk verder kunnen brengen. Daaruit zijn twee ideeën ontstaan: zorgen voor uitwisseling met de zorgorganisaties en hun partner-onderwijsorganisaties, die gedreven zijn om het onderwijs radicaal te vernieuwen. En zorgen voor een verkenning naar de start van een nieuwe 'vakschool', vooral voor de deelnemende zorgorganisaties waarbij het niet lukt om een constructieve, innovatieve samenwerking met de onderwijsorganisatie in de eigen regio tot stand te brengen.

De digitale vervolgbijeenkomst voor degenen die er op 7 juli niet bij konden zijn, is [30 juli](#). Bij draagvlak voor de ideeën, zullen de vervolgstappen gezet gaan worden.

Actieteam Betrekken lokale omgeving

Aan dit actieteam nemen 14 organisaties deel. De tweede bijeenkomst van dit actieteam, dat in april bij Sensire zou zijn, kon door corona niet doorgaan. Deze bijeenkomst vindt nu op 14 september plaats. Het programma staat, naast een inkijkje in de praktijk in locatie Waterrijk, in het teken van participatie van naasten en de samenleving (burgers) in de verpleeghuiszorg. Welke stappen kan dit actieteam hierin maken?

Ervaringen worden door de deelnemers uitgewisseld. Ludo Glimmerveen, onlangs gepromoveerd op dit thema, zal een presentatie houden. We hopen elkaar te inspireren met vragen als:

- Participatie en de daarmee gepaard gaande in- en uitsluiting: wie heb jij wel eens bewust of onbewust buitengesloten?
- Verschillende perspectieven op participatie: Wat is voor jouw participatie? Wat betekent participatie voor jou in verantwoordelijkheid, vrijheid en invloed?
- Hoe wordt participatie in jouw organisatie bevorderd of geremd?

Actieteam Ambassadeurschap, zichtbaarheid en landelijke impact

Vertegenwoordigers van 6 zorgorganisaties, LOC, VWS en Roeland Jan Umans zetten zich in dit actieteam in om de zichtbaarheid van de vernieuwing in de verpleeghuiszorg te vergroten. Het actieteam richt zich op het meer zichtbaar maken van:

1. de essentie van de vernieuwing in de deelnemende organisaties zelf
2. de voortgang en ontwikkeling van de vernieuwing in de beweging
3. de landelijke impact: en daarmee richt het actieteam zich op de verbreding van de beweging.

Het vraagt iets van mensen die actief zijn in de beweging, zoals in de actieteams, om intern in de eigen organisatie te vertellen wat zij aan informatie en inzichten opdoen. De kunst is elkaar meer en meer 'zetjes te geven': te communiceren over de ervaringen en inzichten in de beweging op eigen manieren, die bij ieder past. Eén zo'n zetje is [deze vlog](#) die Eva van Zelm, lid van dit actieteam maakte met tips om anderen in je eigen organisatie bij Radicale vernieuwing te betrekken.

Om te zorgen dat de beweging landelijk meer impact krijgt in de vernieuwing van de verpleeghuiszorg, gaat dit actieteam 'aan de boom schudden'. Afgesproken is om de Landelijke Inspiratieweek van 9 t/m 13 november hiervoor te benutten. Door de digitale sessies streven we naar een veel breder bereik binnen de organisaties. En het actieteam gaat in de aanloop van deze week flink naar buiten treden. Een plan is in voorbereiding.

Interesse om hieraan bij te dragen? Laat het graag weten via radicalevernieuwing@loc.nl of 030 207 4067.

Communicatie-activiteiten

Noemenswaardig in aanvulling op bovenstaande activiteiten:

- Nieuwe handreiking Radicale vernieuwing voor ondersteunende diensten: ['Zorgmedewerkers, naasten en bewoners optimaal helpen!'](#)

- Half juni was een inspiratiereis aan Amstelring en ROC TOP gepland, maar door Corona kon die nu niet doorgaan. Daarom hebben we een digitale inspiratiereis gemaakt: een serie van drie filmpjes en artikelen waarin de onderwijsvernieuwing in Amsterdam en Almere (en hoe die tijdens Corona-tijd gewoon doorgaat en er zelfs door geholpen wordt) toch anderen in ons netwerk kan inspireren. De serie is goed gedeeld in de sociale media.

Deel 1: [‘Uit-gelezen situatie om hybride leren tot zijn recht te laten komen’](#)

Deel 2: [‘Autonomie én structuur blijken nu van belang bij onderwijsvernieuwing’](#)

Deel 3: [Investeren in samenwerking onderwijsverandering betaalt zich uit in crisistijd](#)

Deel 4: [‘De praktijk voorop’ in het onderwijs: voorbeelden \(video\)](#)

- Blog bestuurder Iris van Bennekom (deelnemer Wilgaerden): [Stel in verpleeg-zorg het cliëntperspectief voorop, ook in crisistijd](#)
- Video: [‘Durven we nog in gesprek met bewoners/familie over regie?’](#)
- Hoe Radicale vernieuwing na de eerste drie jaar en projectfinanciering bij Topaz nu door gaat? Lees het in [deze blog](#).
- Waardigheidsentrot.nl: [Notitie zorgaanbieders Radicale Vernieuwing: Corona-lessen](#)
- Nieuwsbrief Actie Leer Netwerk: [Ministeries steunen actieteam Radicale vernieuwing zor-gonder-wijs](#)

Meer weten

Op www.radicalevernieuwing.nl kun je allerlei achtergrondinformatie vinden bij een of meer van bovenstaande onderwerpen. Via de thema's, deelnemerspagina's, trefwoorden bij berichten. Of via de zoekfunctie. Aanmelden voor de nieuwsbrief kan [hier](#), en voor de maandelijkse nieuwsbrief Waarde-vol onderwijs® [hier](#).

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Beweging verbreden en verdiepen](#), [Samenwerken vanuit een gedeelde visie](#), [Betrekken directe omgeving](#), [Vrijheid en veiligheid voor levensgeluk cliënten](#), [Vernieuwing onderwijs](#), [Overige onderwerpen](#), [Coronavirus](#), [Ambassadeurs](#)

Trefwoorden: [t Zorghuus](#), [Amstelring De Rietvinck](#), [Bestuurders](#), [Brentano](#), [Carintreggeland](#), [Coördinatoren](#), [De Leyhoeve](#), [Noorderbreedte](#), [Raffy | Lâle | de Leystroom](#), [Santé Partners](#), [Sensire](#), [Surplus](#), [Topaz](#), [Viattence](#), [vws-ministerie](#), [Wetenswaardigheden](#), [Wilgaerden](#), [Woonzorggroep Samen](#), [Zonnehuisgroep Amstelland](#), [Zorghuizen Noord Nederland](#)